

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 28. novembra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov – Smernica (EÚ) 2016/680 – Článok 4 ods. 1 písm. a) až c) – Článok 8 ods. 1 a 2 – Článok 10 – Obvinená osoba – Registrácia biometrických a genetických údajov políciou – Nútený výkon – Ciele predchádzania a odhaľovania trestných činov – Výklad rozsudku z 26. januára 2023, Ministerstvo na vatrešnite raboti (Registrácia biometrických a genetických údajov políciou) (C-205/21, EU:C:2023:49) – Povinnosť konformného výkladu – Posúdenie „úplnej nevyhnutnosti“ spracovania citlivých údajov – Úloha príslušných orgánov“

Vo veci C-80/23,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sofijski gradski sād (Krajský súd Sofia-mesto) zo 14. februára 2023 a doručený Súdnemu dvoru 14. februára 2023, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

V.S.,

za účasti:

Ministerstvo na vatrešnite raboti, Glavna direkcija za borba s organiziranata prestāpnost,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda štvrtej komory I. Jarukaitis, vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, sudcovia D. Gratsias (spravodajca) a E. Regan,

generálny advokát: J. Richard de la Tour,

tajomník: R. Stefanova-Kamiševa, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. marca 2024,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- bulharská vláda, v zastúpení: T. Mitova a T. Cingileva, splnomocnené zástupkyne,
- maďarská vláda, v zastúpení: Zs. Biró-Tóth a Z. Fehér, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

– Európska komisia, v zastúpení: A. Bouchagiar, C. Georgieva, H. Kranenborg a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 13. júna 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 písm. a) a článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 89).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania začatého proti V.S. vo veci núteného výkonu získania jej biometrických a genetických údajov na účely ich registrácie.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenie 37 smernice 2016/680 uvádza:
„Osobné údaje, ktoré sú svojou povahou obzvlášť citlivé v súvislosti so základnými právami a slobodami, si zasluhujú osobitnú ochranu, keďže z kontextu ich spracúvania by mohli pre základné práva a slobody vyplývať významné riziká. ... Spracúvanie takýchto údajov by malo byť povolené právnymi predpismi, ak dotknutá osoba výslovne súhlasila so spracúvaním, ktoré je pre ňu obzvlášť citlivé. Súhlas dotknutej osoby by však sám osebe nemal poskytovať právny dôvod pre spracúvanie takýchto citlivých osobných údajov príslušnými orgánmi.“
- 4 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy a ciele“ v odseku 1 stanovuje:
„Touto smernicou sa stanovujú pravidlá ochrany fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií, vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu.“
- 5 Podľa článku 3 uvedenej smernice:
„Na účely tejto smernice:
...

7. „príslušný orgán“ je:

- a) akýkoľvek orgán verejnej moci príslušný v oblasti predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania, alebo na účely výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu, alebo
- b) akýkoľvek iný orgán alebo subjekt, ktorý bol právom členského štátu poverený vykonávať verejnú moc a verejné právomoci na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu;

...“

- 6 Článok 4 tej istej smernice s názvom „Zásady týkajúce sa spracúvania osobných údajov“ v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty stanovia, že osobné údaje sú:

- a) spracúvané zákonným spôsobom a spravodlivo;
- b) získané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú byť spracúvané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmito účelmi;
- c) primerané, relevantné a nie neúmerne vo vzťahu k účelom, na ktoré sa spracúvajú;

...“

- 7 Článok 6 smernice 2016/680, nazvaný „Rozlišovanie medzi rôznymi kategóriami dotknutých osôb“, znie:

„Členské štáty stanovia, že prevádzkovateľ je v príslušných prípadoch a v najväčšej možnej miere povinný jasne rozlišovať medzi osobnými údajmi rôznych kategórií dotknutých osôb, ako sú napríklad:

- a) osoby, v prípade ktorých sa možno odôvodnene domnievať, že spáchali alebo sa chystajú spáchať trestný čin;

...“

- 8 V zmysle článku 8 tejto smernice s názvom „Zákonnosť spracúvania“:

„1. Členské štáty stanovia, že spracúvanie je zákonné iba vtedy a do takej miery, pokiaľ je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom na účely stanovené v článku 1 ods. 1, a ak je založené na práve Únie alebo na práve členského štátu.

2. Právo členského štátu upravujúce spracúvanie v rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice stanoví aspoň ciele spracúvania, osobné údaje, ktoré sa majú spracúvať, a účely spracúvania.“

- 9 Článok 10 uvedenej smernice, nazvaný „Spracúvanie osobitných kategórií osobných údajov“, stanovuje:

„Spracúvanie osobných údajov, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie alebo členstvo v odborových organizáciách, a spracúvanie genetických údajov, biometrických údajov na účely individuálnej identifikácie fyzickej osoby, údajov týkajúcich sa zdravia alebo údajov týkajúcich sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie fyzickej osoby je možné len vtedy, ak je úplne nevyhnutné, podlieha primeraným zárukám ochrany práv a slobôd dotknutej osoby, a len:

- a) ak je prípustné podľa práva Únie alebo práva členského štátu;
- b) ochraňuje životne dôležité záujmy dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby, alebo
- c) ak sa takéto spracúvanie týka údajov, ktoré preukázateľne prístupnila dotknutá osoba.“

Bulharské právo

NK

- 10 Podľa článku 11 ods. 2 Nakazatelen kodex (Trestný zákon) v znení uplatniteľnom na konanie vo veci samej (ďalej len „NK“) sú trestné činy úmyselné, ak si páchateľ uvedomuje povahu svojho konania, alebo si uvedomoval výsledok trestného činu, alebo ak umožnil, aby k nemu došlo. Veľká väčšina trestných činov stanovených v NK je úmyselná.

NPK

- 11 Článok 46 ods. 1 a článok 80 Nakazatelno-procesualen kodex (Trestný poriadok) v znení uplatniteľnom na konanie vo veci samej (ďalej len „NPK“) stanovujú, že trestné činy sú stíhané buď *ex offa*, teda na základe obžaloby prokurátora, alebo z podnetu účastníka uplatňujúceho občianskoprávne nároky. Takmer všetky trestné činy uvedené v NK sa stíhajú *ex offa*.
- 12 V článku 219 ods. 1 NPK sa uvádza, že „keď sú zhromaždené dostatočné dôkazy o tom, že určitá osoba je vinná zo spáchania trestného činu stíhaného *ex offa*“, je voči tejto osobe vznesené obvinenie a je o tejto skutočnosti informovaná. Môžu sa na ňu vzťahovať rôzne procesné donucovacie opatrenia, proti ktorým sa môže brániť poskytnutím vysvetlení alebo predložením dôkazov.
- 13 Podľa NPK vyšetrovacie opatrenia vykonané v priebehu prípravnej fázy trestného konania s cieľom zhromaždiť dôkazy, ktoré zasahujú do súkromia fyzických osôb, v zásade podliehajú predchádzajúcemu povoleniu súdu.
- 14 Medzi tieto vyšetrovacie opatrenia patrí najmä prehliadka osoby podľa článku 158 NPK. Cieľom tejto prehliadky je v podstate zistiť fyzické vlastnosti osoby, a v prípade potreby môže zahŕňať vyhotovenie fotografií, odbery daktyloskopických odtlačkov a odber vzoriek na vytvorenie profilu DNA. Uvedená prehliadka sa vykonáva so súhlasom danej osoby. Ak daná osoba s uvedenou

prehliadkou nesúhlasí, vykoná sa nútený výkon prehliadky osoby na základe predchádzajúceho povolenia súdu, s výnimkou naliehavých prípadov, kedy musí byť žiadosť o súdne povolenie podaná následne.

- 15 V tomto rámci sa spis v trestnom konaní oznámi príslušnému súdu, ktorý môže preskúmať celý spisový materiál s cieľom posúdiť, či je návrh na predchádzajúce alebo následné povolenie odôvodnený.

ZMVR

- 16 Podľa článku 6 zákon sa Ministerstvo na vatrešnite raboti (zákon o ministerstve vnútra) (DV č. 53 z 27. júna 2014), v znení uplatniteľnom na konanie vo veci samej (ďalej len „ZMVR“) ministerstvo vnútra vykonáva určité hlavné činnosti, vrátane operatívne-pátracej činnosti, sledovacej činnosti a vyšetrovacej činnosti v súvislosti s trestnými činmi a informačnej činnosti.

- 17 Podľa článku 27 ZMVR sa údaje registrované políciou podľa článku 68 tohto zákona používajú iba na ochranu národnej bezpečnosti, boj proti trestnej činnosti a udržiavanie verejného poriadku.

- 18 Článok 68 ZMVR znie takto:

„1. Policajné orgány vykonávajú policajnú registráciu osôb, ktoré sú obvinené z úmyselného trestného činu stíhaného *ex offio*. ...

2. Policajná registrácia je kategóriou spracúvania osobných údajov osôb uvedených v odseku 1, ktorá sa vykonáva za podmienok stanovených týmto zákonom.

3. Na účely policajnej registrácie policajné orgány:

(1) zhromažďujú osobné údaje uvedené v článku 18 [zákon za bālgarskite lični dokumenti (zákon o bulharských dokladoch totožnosti)];

(2) vykonávajú odbery daktyloskopických odtlačkov osôb a vyhotovujú ich fotografie;

(3) vykonávajú odbery vzoriek na vytvorenie profilu DNA osôb.

4. Na vykonanie činností uvedených v bode 1 ods. 3 sa nevyžaduje súhlas osoby.

5. Osoby sú povinné poskytnúť súčinnosť, neprekážať ani inak nebrániť policajným orgánom pri výkone činností uvedených v odseku 3. V prípade, že osoba odmietne dať súhlas, pristúpi sa k úkonom uvedeným v odseku 3 bodoch 2 a 3 so súhlasom sudcu príslušného prvostupňového súdu, do právomoci ktorého patrí trestný čin stíhaný *ex offio*, z ktorého je osoba obvinená, donucovacími prostriedkami.

...“

NRISPR

- 19 Naredba za reda za izvāršvane i snemane na policejska registracija (nariadenie o pravidlách vykonávania a zrušenia policajnej registrácie) (DV č. 90 z 31. októbra 2014) v znení uplatniteľnom na konanie vo veci samej (ďalej len „NRISPR“), spresňuje pravidlá pre vykonávanie policajnej registrácie upravenej v článku 68 ZMVR.
- 20 Podľa článku 11 ods. 2 NRISPR je osobe, ktorú má polícia zaregistrovať, predložené na vyplnenie vyhlásenie, v ktorom môže vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas, pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa vyhotovenia fotografií, odberu daktyloskopických odtlačkov a odberu vzorky DNA. Podľa článku 11 ods. 4 NRISPR polícia podá v prípade nesúhlasu tejto osoby žiadosť na príslušný súd, aby povolil nútený výkon týchto opatrení.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 21 Uznesením z 1. marca 2021 bola V.S. obvinená na základe článku 255 a článku 321 ods. 2 a 3 NK z toho, že sa spolu s ďalšími tromi osobami zúčastnila na organizovanej zločineckej skupine vytvorenej na účely obohatenia sa v rámci činnosti dvoch obchodných spoločností s cieľom spoločne spáchať na bulharskom území trestné činy podvodu pri stanovení a platení daňových dlhov v oblasti dane z pridanej hodnoty.
- 22 Po oznámení uvedeného uznesenia o vznesení obvinenia bola V.S. policajnými orgánmi, ktoré sú príslušnými orgánmi v zmysle článku 3 bodu 7 smernice 2016/680, vyzvaná, aby sa podriadila policajnej registrácii podľa článku 68 ZMVR. Bol jej predložený formulár vyhlásenia, v ktorom uviedla, že bola informovaná o tom, že existuje právny základ pre vykonanie takejto policajnej registrácie a že sa odmieta podrobiť získaniu daktyloskopických a fotografických údajov, ktoré sa jej týkajú, na účely ich registrácie, ako aj odberu vzorky na vytvorenie jej profilu DNA. Tieto policajné orgány tento odber nevykonali a obrátili sa na Specializiran nakazatelen sąd (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) na účely jeho núteného výkonu.
- 23 V žiadosti policajných orgánov zaslanej tomuto súdu sa uvádzalo, že boli zhromaždené dostatočné dôkazy o vine osôb stíhaných v rámci dotknutého trestného konania, vrátane V.S. Spresňovalo sa v nej, že proti V.S. sa oficiálne vedie trestné stíhanie pre spáchanie trestného činu podľa článku 321 ods. 3 bodu 2 NK v spojení s odsekom 2 tohto článku a že sa odmietla podrobiť získaniu daktyloskopických a fotografických údajov, ktoré sa jej týkajú, na účely ich registrácie, ako aj odberu vzorky na vytvorenie jej profilu DNA, pričom sa cituje právny základ pre získavanie týchto údajov. Napokon sa v tejto žalobe navrhovalo, aby uvedený súd povolil nútený výkon tohto odberu. K uvedenej žiadosti boli pripojené iba kópie uznesenia o vznesení obvinenia voči V.S. a formulár vyhlásenia, ktorý vyplnila.
- 24 Keďže Specializiran nakazatelen sąd (Špecializovaný trestný súd) mal pochybnosti o zlučiteľnosti konania o policajnej registrácii s právom Únie, podal rozhodnutím z 31. marca 2021 na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 25 Konkrétne sa tento súd svojou treťou otázkou v podstate pýtal, či sa článok 6 písm. a) smernice 2016/680, ako aj články 47 a 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že v prípade, že osoba obvinená z úmyselného trestného činu stíhaného *ex officio* odmietne dobrovoľnú súčinnosť pri získavaní biometrických a genetických údajov, ktoré sa jej týkajú, na účely ich registrácie, je

príslušný trestný súd povinný povoliť nútený výkon tohto získania bez toho, aby mal právomoc posúdiť, či sa možno odôvodnene domnievať, že dotknutá osoba spáchala trestný čin, z ktorého je obvinená [rozsudok z 26. januára 2023, Ministerstvo na vatrešnite raboti (Registrácia biometrických a genetických údajov políciou), C-205/21, EU:C:2023:49, bod 77, ďalej len „rozsudok Registrácia biometrických a genetických údajov I“].

- 26 Okrem toho sa jeho štvrtá otázka v podstate týkala určenia, či sa má článok 10 smernice 2016/680 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov od každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex off*o na účely ich registrácie bez toho, aby príslušný orgán musel určiť a preukázať, že jednak takéto získavanie je nevyhnutné na dosiahnutie konkrétnych sledovaných cieľov a jednak, že tieto ciele nemožno dosiahnuť získaním len niektorých dotknutých údajov (rozsudok Registrácia biometrických a genetických údajov I, bod 114).
- 27 Po legislatívnej zmene, ktorá nadobudla účinnosť 27. júla 2022, bol Specializiran nakazatelen sād (Špecializovaný trestný súd) zrušený a konanie vo veci samej bolo od tohto dátumu postúpené na Sofijski gradski sād (Krajský súd Sofia-mesto, Bulharsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 28 V rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I (bod 110 a bod 2 výroku) Súdny dvor v odpovedi na tretiu otázku rozhodol, že článok 6 písm. a) smernice 2016/680, ako aj články 47 a 48 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že v prípade, ak osoba obvinená z úmyselného trestného činu stíhaného *ex off*o odmietne dobrovoľnú súčinnosť pri získavaní biometrických a genetických údajov o jej osobe na účely ich registrácie, je príslušný trestný súd povinný povoliť opatrenie na nútený výkon tohto získavania bez toho, aby mal právomoc posúdiť, či sa možno odôvodnene domnievať, že dotknutá osoba spáchala trestný čin, z ktorého je obvinená, za predpokladu, že vnútroštátne právo následne zaručuje účinné súdne preskúmanie podmienok tohto obvinenia, z ktorých vyplýva povolenie na vykonanie uvedeného získavania.
- 29 V rámci odpovede na štvrtú otázku Súdny dvor konštatoval, že vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov od každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhanej *ex off*o, je v zásade v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 10 smernice (EÚ) 2016/680, podľa ktorej sa spracúvanie osobitných kategórií údajov uvedených v tomto článku musí povoliť „len vtedy, ak je úplne nevyhnutné“ (rozsudok Registrácia biometrických a genetických údajov I, bod 128).
- 30 Pokiaľ ide o dôsledky, ktoré mal vnútroštátny súd vyvodiť z tejto úvahy, Súdny dvor v bode 133 uvedeného rozsudku spresnil, že vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby overil, či je na účely zabezpečenia účinnosti článku 10 smernice 2016/680 možné vykladať vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá stanoví tento nútený výkon, v súlade s právom Únie. Vnútroštátnemu súdu najmä prislúchalo overiť, či vnútroštátne právo umožňuje posúdiť „úplnú nevyhnutnosť“ získavania biometrických údajov, ako aj genetických údajov dotknutej osoby na účely ich registrácie. V tomto ohľade je potrebné najmä overiť, či povaha a závažnosť trestného činu, z ktorého je dotknutá osoba v trestnom konaní vo veci samej podozrivá, alebo či iné relevantné skutočnosti môžu predstavovať okolnosti, ktoré môžu preukázať takúto „úplnú nevyhnutnosť“. Okrem toho je potrebné sa uistiť, že získavanie údajov z matriky, ktoré je tiež stanovené v rámci policajnej registrácie, neumožňuje samo osebe dosiahnuť sledované ciele.

- 31 V bode 134 toho istého rozsudku Súdny dvor uviedol, že v prípade, že vnútroštátne právo nezaručuje takéto preskúmanie opatrenia na získavanie biometrických a genetických údajov, prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby zabezpečil plný účinok uvedeného článku 10 tým, že zamietne žiadosť policajných orgánov o povolenie núteného výkonu tohto získavania.
- 32 Vzhľadom na všetky dôvody uvedené v bodoch 116 až 134 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I tak Súdny dvor v odpovedi na štvrtú otázku rozhodol, že článok 10 smernice 2016/680 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex off* na účely ich registrácie bez toho, aby príslušný orgán musel overiť a preukázať, či je jednak takéto získavanie údajov úplne nevyhnutné na dosiahnutie konkrétnych sledovaných cieľov a jednak, či tieto ciele nemožno dosiahnuť opatreniami, ktoré predstavujú menej závažný zásah do práv a slobôd dotknutej osoby (rozsudok Registrácia biometrických a genetických údajov I, bod 135 a bod 3 výroku).
- 33 Po vyhlásení tohto rozsudku sa vnútroštátny súd pýta na dôsledky, ktoré mu prináleží vyvodiť z odpovede Súdného dvora na štvrtú otázku, najmä vzhľadom na úvahy pripomenuté v bode 30 tohto rozsudku, na účely rozhodnutia o žiadosti policajných orgánov smerujúcej k nútenému výkonu získavania osobných údajov, o ktoré ide vo veci samej.
- 34 V tejto súvislosti sa na jednej strane domnieva, že nemôže vykonať overenia uvedené v tomto bode na základe dokumentov, ktoré mu tieto orgány zaslali, a to na základe uznesenia o vznesení obvinenia voči V.S., ako aj formulára vyhlásenia, ktorým V.S. odmieta, aby boli získané jej biometrické a genetické údaje uvedené v bode 23 tohto rozsudku. Domnieva sa, že na tento účel musí disponovať celým spisom, čo predpokladá, že v rámci konania o policajnej registrácii neuplatní osobitné pravidlo stanovené v článku 68 ods. 5 druhej vete ZMVR, ale všeobecné pravidlá NPK uplatniteľné na vydanie predchádzajúceho súdneho povolenia na vykonanie vyšetrovacích opatrení, ktoré zasahujú do súkromia fyzických osôb, a najmä článok 158 tohto trestného poriadku.
- 35 Na druhej strane vnútroštátny súd uvádza, že v bodoch 100 a 101 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I Súdny dvor rozhodol, že nie je v rozpore s článkom 47 Charty, ak súd, ktorý rozhoduje o žiadosti o povolenie vykonať nútený výkon získania biometrických a genetických údajov obvinenej osoby, nedisponuje dôkazmi, ktoré viedli k tomuto obvineniu, a preto nemôže vykonať posúdenie týchto dôkazov.
- 36 Domnieva sa však, že táto úvaha vychádza z nesprávneho predpokladu, že posúdenie dôkazov odôvodňujúcich obvinenie sudcom v prípravnej fáze trestného konania by mohlo brániť priebehu trestného vyšetrovania, počas ktorého sa tieto údaje získavajú.
- 37 Zdôrazňuje najmä, že v rámci postupu upraveného v článku 158 NPK bulharský zákonodarca stanovil výkon účinného súdneho preskúmania, ako aj predloženie spisu vo veci súdu, ale že v rámci policajnej registrácie to tak nie je. Vnútroštátny súd uvádza, že dôvodom tohto rozdielu v právnom režime je na jednej strane to, že o získavanie údajov v rámci tejto registrácie žiada polícia, a nie prokuratúra, a na druhej strane, že k uvedenému získavaniu dochádza len s cieľom ich možného budúceho použitia, ak by vznikla takáto potreba. Naproti tomu neexistencia takéhoto účinného súdneho preskúmania v takejto situácii nemá za cieľ ani rešpektovať dôvernosc vyšetrovania, ani nebrániť budúcim vyšetrovacím opatreniam v rámci predmetného trestného konania.

- 38 Za týchto podmienok sa vnútroštátny súd domnieva, že predtým, ako bude od príslušných orgánov vyžadovať predloženie trestného spisu, musí získať od Súdneho dvora potvrdenie, že takáto požiadavka nie je v rozpore s bodmi 100 a 101 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I, alebo naopak údaj o tom, že overenia uvedené v bode 133 tohto rozsudku sa musia vykonať výlučne na základe uznesenia o vznesení obvinenia dotknutej osoby a jej vyhlásenia o odmietnutí získania biometrických a genetických údajov.
- 39 Okrem toho v prípade, že by Súdny dvor poskytol takéto potvrdenie, vnútroštátny súd sa domnieva, že vzhľadom na to, že má k dispozícii trestný spis, musí posúdiť dôvodnosť uvedeného obvinenia.
- 40 Za týchto podmienok Sofijski gradski sad (Krajský súd Sofia-mesto) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Je požiadavka preskúmania ‚úplnej nevyhnutnosti‘ podľa článku 10 smernice 2016/680, ako ju vykladá Súdny dvor v bode 133 rozsudku [Registrácia biometrických a genetických údajov I], splnená, keď sa toto preskúmanie vykoná len na základe uznesenia o vznesení obvinenia voči dotknutej osobe a na základe písomného odmietnutia tejto osoby nechať si odobrať biometrické a genetické údaje, alebo je potrebné, aby mal súd k dispozícii celý spisový materiál, ktorý sa mu podľa vnútroštátneho práva predkladá pri návrhu na povolenie vykonania vyšetrovacích úkonov, ktoré zasahujú do právnej sféry fyzických osôb, keď sa tento návrh podáva v trestnej veci?
2. V prípade [kladnej odpovede na prvú otázku], môže súd po tom, čo mu bol poskytnutý spis, v rámci posudzovania ‚úplnej nevyhnutnosti‘ podľa článku 10 v spojení s článkom 6 písm. a) smernice 2016/680 preskúmať aj to, či existuje dôvodné podozrenie, že obvinená osoba spáchala trestný čin uvedený v obvinení?“

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 41 Európska komisia tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný. V tejto súvislosti zastáva názor, že v rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I Súdny dvor poskytol vnútroštátnemu súdu výklad práva Únie, od ktorého závisí vyriešenie sporu, ktorý mu bol predložený. Okrem toho tvrdí, že prejudiciálne otázky sú založené na nesprávnom pochopení tohto rozsudku. Na jednej strane sa totiž v bode 133 uvedeného rozsudku Súdny dvor nevyjadril k preskúmaniu, ktoré musí vnútroštátny súd vykonať pred povolením opatrenia na získavanie biometrických a genetických údajov, a teda neuložil vnútroštátnemu súdu povinnosť osobitného overenia v súvislosti s týmto získavaním údajov. Na druhej strane tento súd z bodov 100 a 101 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I nesprávne vyvodil, že Súdny dvor považoval obmedzené súdne preskúmanie stanovené v § 68 ods. 5 ZMVR za zlučiteľné s právom Únie a z tohto dôvodu dospel k záveru o existencii rozporu medzi týmito bodmi a bodom 133 tohto rozsudku.
- 42 V prvom rade podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydávané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia na to, aby mohol vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie

Súdnemu dvoru. Preto, pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 6. novembra 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 23, ako aj citovaná judikatúra).

- 43 Zamietnutie návrhu vnútroštátneho súdu je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nijako nesúvisí s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi nevyhnutnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 6. novembra 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 24, ako aj citovaná judikatúra).
- 44 V druhom rade je vhodné pripomenúť, že právna sila, ktorú má rozsudok vydaný v prejudiciálnej veci, nie je prekážkou toho, aby vnútroštátny sudca, adresát tohto rozsudku, mohol považovať za nevyhnutné znova sa obrátiť na Súdny dvor predtým, než rozhodne spor vo veci samej. Takýto postup môže byť odôvodnený najmä tým, že vnútroštátny súd narazí na ťažkosti spojené s porozumením alebo uplatnením rozsudku, a preto položí Súdnemu dvoru novú právnu otázku, alebo mu predloží na zhodnotenie nové skutočnosti, ktoré môžu viesť Súdny dvor k odlišnej odpovedi na otázku, ktorá už bola položená (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 2003, Kaba, C-466/00, EU:C:2003:127, bod 39 a citovanú judikatúru, ako aj z 9. marca 2023, Pro Rauchfrei II, C-356/22, EU:C:2023:174, bod 16 a citovanú judikatúru).
- 45 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd svojimi otázkami snaží získať od Súdneho dvora spresnenia týkajúce sa požiadavky súdneho preskúmania „úplnej nevyhnutnosti“ získavania biometrických a genetických údajov v zmysle článku 10 smernice 2016/680, ktorá bola podľa tohto vnútroštátneho súdu stanovená v bode 133 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I na účely rozhodnutia o žiadosti bulharských policajných orgánov na nútený výkon získavania takýchto kategórií údajov, ktorý je práve základom prejudiciálnych otázok, na ktoré Súdny dvor odpovedal v tomto rozsudku. Z toho vyplýva, že položené otázky priamo súvisia so sporom vo veci samej a sú relevantné na to, aby umožnili vnútroštátnemu súdu rozhodnúť tento spor.
- 46 Pokiaľ ide o argumentáciu Komisie týkajúcu sa údajného nesprávneho výkladu bodov 100, 101 a 133 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I zo strany vnútroštátneho súdu, v skutočnosti sa týka podstaty položených otázok, a teda zo svojej samotnej povahy nemôže viesť k ich neprípustnosti [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. októbra 2022, Proximus (Verejně elektronické telefonní seznamy), C-129/21, EU:C:2022:833, bod 59 a citovanú judikatúru].
- 47 Z vyššie uvedeného vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 48 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora platí, že v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú vnútroštátny súd prejednáva. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené. Navyše Súdny dvor môže vziať do úvahy aj

ustanovenia práva Únie, na ktoré sa vnútroštátny súd v znení svojej otázky neodvolával (rozsudok z 30. januára 2024, Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija“ pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, bod 31 a citovaná judikatúra).

- 49 V prejednávanej veci, ako vyplýva z bodov 29 až 32 tohto rozsudku, v bodoch 116 až 135 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I Súdny dvor preskúmal otázku, či právo Únie bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nestanovuje povinnosť príslušných orgánov overiť a preukázať „úplnú nevyhnutnosť“ získania biometrických, ako aj genetických údajov dotknutej osoby na účely ich registrácie.
- 50 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 3 bod 7 smernice 2016/680 definuje pojem „príslušný orgán“, do ktorého patria policajné orgány dotknuté v spore vo veci samej, ako akýkoľvek orgán verejnej moci príslušný v oblasti predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania, alebo na účely výkonu trestných sankcií vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu, ako aj akýkoľvek iný orgán alebo subjekt, ktorý bol právom členského štátu poverený vykonávať verejnú moc a verejné právomoci na tieto účely.
- 51 Okrem toho vzhľadom na to, že v bode 135 a v bode 3 výroku rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I Súdny dvor odkázal, pokiaľ ide o odpoveď na štvrtú otázku vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, na výklad článku 10 smernice 2016/680 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice, treba konštatovať, že táto otázka sa týka aj všetkých týchto ustanovení.
- 52 Preto treba konštatovať, že svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 10 smernice 2016/680 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že ak vnútroštátna právna úprava stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex officio* na účely ich registrácie bez toho, aby mal príslušný orgán v zmysle článku 3 bodu 7 uvedenej smernice povinnosť overiť a preukázať úplnú nevyhnutnosť tohto získavania v súlade s článkom 10 tej istej smernice, dodržanie takejto povinnosti môže zabezpečiť súd, na ktorý sa tento príslušný orgán obrátil na účely núteného výkonu uvedeného získavania, prípadne vyžiadanim predloženia trestného spisu.
- 53 Je vhodné pripomenúť, že článok 10 smernice 2016/680 predstavuje osobitné ustanovenie upravujúce spracúvanie osobitných kategórií osobných údajov, najmä biometrických a genetických údajov. Účelom tohto ustanovenia je zabezpečiť zvýšenú ochranu dotknutej osoby, keďže predmetné údaje môžu z dôvodu svojej osobitnej citlivosti a kontextu, v ktorom sa spracúvajú, predstavovať, ako vyplýva z odôvodnenia 37 uvedenej smernice, významné riziká pre základné práva a slobody, akými sú právo na rešpektovanie súkromného života a právo na ochranu osobných údajov zaručené článkami 7 a 8 Charty (rozsudky Registrácia biometrických a genetických údajov I, bod 116, ako aj z 30. januára 2024, Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija“ pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, bod 47).
- 54 Na tento účel, ako vyplýva zo samotného znenia tohto článku 10, požiadavka, aby spracúvanie citlivých údajov bolo povolené „len vtedy, ak je úplne nevyhnutné“, sa má vykladať v tom zmysle, že definuje prísnejšie podmienky pre zákonnosť spracúvania takýchto údajov vo vzťahu k podmienkam vyplývajúcim z článku 4 ods. 1 písm. b) a c), ako aj z článku 8 ods. 1 smernice 2016/680, ktoré sa vzťahujú len na „nevyhnutnosť“ spracúvania údajov, ktoré všeobecne patrí do pôsobnosti tej istej smernice [pozri v tomto zmysle rozsudky Registrácia biometrických

a genetických údajov I, bod 117, ako aj zo 4. októbra 2024, Bezirkshauptmannschaft Landeck (Pokus o prístup k osobným údajom uloženým v mobilnom telefóne), C-548/21, EU:C:2024:830, bod 107].

- 55 V rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I tak Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex officio* bez toho, aby príslušný orgán musel určiť a preukázať „úplnú nevyhnutnosť“ takéhoto získavania v súlade s povinnosťou, ktorá mu vyplýva z článku 10 smernice 2016/680, je v zásade v rozpore s týmto článkom 10, keďže takáto právna úprava môže viesť k nediferencovanému a všeobecnému získavaniu biometrických a genetických údajov od väčšiny obvinených osôb (pozri v tomto zmysle rozsudok Registrácia biometrických a genetických údajov I, body 128, 129 a 135).
- 56 V tomto kontexte však Súdny dvor v bode 133 rozsudku Registrácia biometrických a genetických údajov I uviedol, že vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby najmä overil, či je na účely zabezpečenia účinnosti článku 10 smernice 2016/680 možné vykladať vnútroštátne právo v súlade s právom Únie. Súdny dvor tak vyzval tento súd, aby určil, či vnútroštátne právo umožňuje príslušným orgánom v zmysle článku 3 bodu 7 tejto smernice posúdiť „úplnú nevyhnutnosť“ získavania biometrických údajov, ako aj genetických údajov dotknutej osoby na účely ich registrácie. Súdny dvor tak chcel tomuto súdu pripomenúť, že zásada prednosti mu ukladá najmä povinnosť vykladať svoje vnútroštátne právo čo najviac v súlade s právom Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. apríla 2023, M.D. (Zákaz vstupu do Maďarska), C-528/21, EU:C:2023:341, bod 99 a citovanú judikatúru]. V dôsledku toho sa v uvedenom bode uvádza len to, že tento súd musí overiť, či vnútroštátne právo možno vykladať v tom zmysle, že orgány príslušné na vykonanie tohto spracovania údajov sú schopné vykonať posúdenie, ktoré im prináleží podľa tohto článku 10.
- 57 Z toho vyplýva, ako zdôraznil generálny advokát najmä v bodoch 24 a 55 svojich návrhov, že na rozdiel od predpokladu, z ktorého vychádzajú otázky vnútroštátneho súdu, v prípade neexistencie povinnosti príslušného orgánu podľa vnútroštátneho práva posúdiť „úplnú nevyhnutnosť“ spracúvania, ktoré vykonal alebo zamýšľa vykonať, súd, ktorý rozhoduje o takomto spracovaní osobných údajov vykonávanom týmto príslušným orgánom, nemôže zabezpečiť namiesto tohto posledného uvedeného orgánu splnenie povinnosti, ktorá prináleží uvedenému orgánu podľa uvedeného článku 10.
- 58 Treba teda konštatovať, že výklad vnútroštátneho práva, ktorým vnútroštátny súd zamýšľa sám posúdiť „úplnú nevyhnutnosť“ získavania biometrických a genetických údajov dotknutej osoby, nemôže zaručiť súlad takej vnútroštátnej právnej úpravy, akou je právna úprava uvedená v bode 57 tohto rozsudku, s právom Únie, keďže v každom prípade neumožňuje napraviť neexistenciu povinnosti príslušných orgánov podľa tejto právnej úpravy overiť a preukázať „úplnú nevyhnutnosť“ takéhoto získavania.
- 59 Takýto záver potvrdzuje aj skutočnosť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka, ako vyplýva z bodov 18, 20, 22 a 23 tohto rozsudku, vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá stanovuje, že získavanie biometrických a genetických údajov osôb obvinených z úmyselného trestného činu stíhaného *ex officio* podlieha nútenému výkonu, ktorý na žiadosť príslušných orgánov povolí príslušný súd, ak dotknutá osoba s takýmto získavaním nesúhlasí. Naopak, ako potvrdila bulharská vláda na pojednávaní v odpovedi na otázku Súdneho dvora, ak s tým dotknutá osoba súhlasila, takéto súdne povolenie sa nevyžaduje, takže príslušné orgány môžu vykonať uvedené získavanie len na základe tohto súhlasu.

- 60 V dôsledku toho v takejto situácii príslušný súd nie je hypoteticky schopný zabezpečiť právnu ochranu dotknutých osôb, ktoré vyjadrili takýto súhlas, najmä pokiaľ ide o kontrolu dodržiavania požiadavky úplnej nevyhnutnosti zo strany príslušných orgánov, ako ju vykladá judikatúra uvedená v bodoch 53 až 55 tohto rozsudku.
- 61 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba na prvú otázku tak, že článok 10 smernice 2016/680 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ak vnútroštátna právna úprava stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex offio* na účely ich registrácie bez toho, aby mal príslušný orgán v zmysle článku 3 bodu 7 uvedenej smernice povinnosť overiť a preukázať úplnú nevyhnutnosť tohto získavania v súlade s článkom 10 tej istej smernice, dodržanie takejto povinnosti nemôže byť zabezpečené súdom, na ktorý sa tento príslušný orgán obrátil na účely núteného výkonu uvedeného získavania, keďže posúdenie požadované na základe tohto článku 10 prináleží vykonať uvedenému príslušnému orgánu.

O druhej otázke

- 62 S prihliadnutím na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

- 63 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. a) až c) a článkom 8 ods. 1 a 2 tejto smernice

sa má vykladať v tom zmysle, že:

že ak vnútroštátna právna úprava stanovuje systematické získavanie biometrických a genetických údajov každej osoby obvinenej z úmyselného trestného činu stíhaného *ex offio* na účely ich registrácie bez toho, aby mal príslušný orgán v zmysle článku 3 bodu 7 uvedenej smernice povinnosť overiť a preukázať úplnú nevyhnutnosť tohto získavania v súlade s článkom 10 tej istej smernice, dodržanie takejto povinnosti nemôže byť zabezpečené súdom, na ktorý sa tento príslušný orgán obrátil na účely núteného výkonu uvedeného získavania, keďže posúdenie požadované na základe tohto článku 10 prináleží vykonať uvedenému príslušnému orgánu.

Podpisy